

100 ΧΡΟΝΙΑ

Ο ΟΛΥΜΠΟΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΗΓΗΤΩΝ

Το οδοιπορικό του Ami Boué στην παραολύμπια περιοχή το 1854

Γράφει ο

Σωτήριος Δ. Μασταγκάς

Ο Ami Boué (Αμι Μπουέ) (1794-1881) υπήρξε Γερμανο-Αυστριακός γεωλόγος και ιατρός. Γεννήθηκε στο Αμβούργο, πήγε σχολείο στο Αμβούργο, Γένοβα και Παρίσι και σπούδασε ιατρική στο Πανεπιστήμιο του Εδιμβούργου, όπου επηρεάστηκε από τις επιστημονικές ιδέες περί γεωλογίας και ορυκτολογίας. Μετά τη Σκωτία πήγε στο Παρίσι και δημοσίευσε την εργασία του περί ηφαιστειογενών πετρωμάτων. Περιόδευσε τη Γερμανία, Αυστρία και τη Νότια Ευρώπη, μελετώντας τους γεωλογικούς σχηματισμούς. Απεβίωσε στη Βιέννη. Τα επιστημονικά του έργα έγιναν η βάση της γεωλογικής και γεωγνωστικής επιστήμης.

Το 1854 ο Αμι Μπουέ εξέδωσε στη Βιέννη το βιβλίο του που έχει τον τίτλο «Recueil D' Itinéraires dans la Turquie d' Europe, Vienne 1854» και υπότιτλο «Details géographiques, topographiques et statistiques sur cet Empire». Με προσεκτικό και επιστημονικό τρόπο ο συγγραφέας περιγράφει τους τόπους που περιοδεύει, δίνοντας σημασία στη φύση, στην ιστορία, τις ιδιαιτερότητες, τους ανθρώπους κ.λ.π. Τον 19ο αιώνα η Πιερία και ο Όλυμπος αποτελούσαν πρόκληση για τους οδοιπόρους, καθώς πρόκειται για περιοχή με πλούσια μυθολογική παράδοση και μακραίωνη ιστορία. Η παραολύμπια περιοχή είναι συνδεδεμένη με πολλές αφηγήσεις και προικισμένη με απaráμιλλες φυσικές ομορφιές.

Μετά το οδοιπορικό του στη Θεσσαλία, ο Αμι Μπουέ πέρασε την κοιλάδα των Τεμπών και τον ποταμό Πηνειό, κατευθυνόμενος προς τη Θεσσαλονίκη. Αν και λάτρης της περιήγησης, φαίνεται ότι δεν διέθετε αρκετό χρόνο ώστε να μπορέσει να επισκεφθεί το Λιτόχωρο και άλλα χωριά κι έτσι το κείμενό του είναι πολύ σύντομο. Στο βιβλίο του υπάρχει και χάρτης «Carte de la Turquie d' Europe, Paris 1840», όπου εμφανίζεται ο Όλυμπος με υψόμετρο 9.757 πόδια.

Επιλογή κειμένου (ελεύθερη απόδοση από τη γαλλική)

Περνάμε απέναντι στη βόρεια όχθη του ποταμού Πηνειού και περπατάμε για μια ώρα μέσα από μια πεδινή περιοχή που έχει μήκος μια λεύγα, πλάτος μιάμιση λεύγα και είναι γεμάτη από διάσπαρτη βλάστηση. Κοντά στον Πλαταμώνα τα βουνά πλησιάζουν τη θάλασσα και πριν φθάσουμε στο χωριό διασχίζουμε ένα μικρό χείμαρρο, ο οποίος περιβάλλεται από πλατάνια. Τα τείχη και το κάστρο του Πλαταμώνα είναι πλέον ερειπωμένα. Στην είσοδο δεσπόζει ένα κανόνι και το κάστρο αποτελεί σήμερα ένα θλιβερό τοπίο πολέμου πως κάποτε καταλήφθηκε από τους Τούρκους. Ανάμεσα στο χωριό του Πλαταμώνα και την Κατερίνη υπάρχει μια πεδιάδα, σε μερικά σημεία βαλτώδης και ο ποταμός Σεφταλή-Σου (το Μαυρονέρι). Γύρω από την Κατερίνη υπάρχουν καλλιεργήσιμες εκτάσεις. Πλησιάζοντας στο Κίτρος το έδαφος διαμορφώνεται καλύτερα με λιγότερες αυλακώσεις. Το εν λόγω ελληνικό χωριό περικλείεται από χωράφια με βαμβάκι και σιτάρι και είναι γεμάτο από αμπελώνες. Στο Κίτρος τερματίζει η βόρεια πλευρά του Ολύμπου. Το υψόμετρο του Ολύμπου μειώνεται από το νότιο προς το βόρειο τμήμα του βουνού και έτσι μπορεί κανείς να τον διασχίσει είτε μέσω του ορειβατικού μονοπατιού από Κίτρος προς Βελβεντό, είτε μέσω του μονοπατιού που ενώνει την Κατερίνη με τα Σέρβια μέσω της Ιεράς Μονής του Αγίου Διονυσίου. Μπορεί κάποιος να κατακτήσει την κορυφή του Ολύμπου, αφού πρώτα περάσει από την Κατερίνη και το μοναστήρι του Αγίου Διονυσίου. Η Κατερίνη αποτελεί το μέρος όπου οι ταξιδιώτες σταματούν μετά τη Θεσσαλονίκη, προκειμένου να επισκεφθούν τον Όλυμπο.

Όσον αφορά την υπόλοιπη διαδρομή προς τη Θεσσαλονίκη, το μέρος είναι πεδινό αλλά βαλτώδες, ιδίως όταν βρέχει στις περιοχές Λιμπάνοβο και Βαρδάρης. Στο Ελευθεροχώρι υπάρχουν αμπελώνες και αλυκές.(---)

Ami Boué